

אפרים ליפשיץ: „שמחת הנצחון” — מתערוכתו במוזיאון „יד לבנים”, פתח-תקווה

ירושלים של ת. גורי

מאת אדיר כהן

האביב שלנו. רציניים מאוד. לו יכולנו, לכל הרוחות, להיות פהת רציניים! לא היה מעורר בנו הרצב האדום ובר פרחים בלבד לא, לא בנו האשם.

כמה מרשימותיו של היום גורי כגון: „סיפור בגשם”, „בשמש” ואחרות יש בהן מיסודותיו של הר סיפור הקצוצר האמנותי על סמך סגנון הספרותיים. גם ברשימות אחרות בהן צמוד הוא יותר לאקט טואליה אין הוא מדלוח, אלא סבי קיש לרקום סיפור אנושי. לצורך תמונה שקיימת אולי או להעלות מקטע הווייטה, כמעט בכל הרשימות יש ציורף זה של ציור ורטי, מידע והנות, מכאן היותן של הרשימות וכותן למשוך את ליבי של הקורא.

היום גורי מלוח ברשימותיו את הווייטה היינו בארץ. מתוך אתר בה רבה וחידה רבה מספר הוא סיפוריהם של גיבורים אלמוניים, מדדף עמנו ב„אלבוט האלמוניים”, שלדבריו „מפעם לפעם שוכה עלינו לו לזכור אותם; מצייר בחיבה את העיר תל-אביב „עיר גדולה לאלוהים, עתים, נרמה — גדולה מדי, אבן שואבת מן הגבולות, מן הדרום ומתגליל החררי — הפיר תור הגדול, תל אביב העוקרת פרדסים ומקומה התחיהם שימונים, תל-אביב המפחידה בהתרחבותה המתמדת, תבלתי-פוסקת, תלאילי אית, על רקע האזורים הדלילים שבהם נרשמה ישראל את בדידור תה, את עניייה, את סכנותיה, את בני מדע אם לברך אותה או להר כיתה על פניה, היא קיימת, תזקת, ואוזניה הירשנה למדור, מבסה על לחשי בשאונה הגיבור האלף” ובעלה פרקי זכרונות מימי הר „הגנה” והמאבק; שזור ציורי ערים ומדשבות בישראל; מתרסק על דגוף האנושי החדש במדינתנו; ומקדיש פרקים נרחבים להווייטה אישיות ולציורי קרבות מלחמת ששת-הימים בירושלים ובכמה חזי תנת אחרות.

„דפים ירושלמיים” אלה של היום גורי הם דפים שטוב וטאלף לתור ולרפדף בהם, כי מגלים לנו בחובם סיפור אישי-אינטימי, סיפור של יוצר תד”הסתכלות נעשיר מיטי, הוצפן לסיפורנו שלנו, סיפור היינו בארץ הנרקם בהן ובאהבה רבה.

רבות הן היצירות הספרותיות שגוצרו בטימן המפגש המחודש עם ירושלים השלימה. ההורה לי אר”הבית, לעיר העתיקה, לכותל המערבי, להר-הצלפים פתחה פתח נרחב להתעוררות יצירתית, למבצע החווייטה העזה והמרעשה של גילוי השורשים, של פתחון-הלב, של התחושה במולד חדש, יקצר כאן המקום לעמוד על שפע היצירות בשיר, בסיפור, במסה וברשימה שהווייטה ירושלים המעוהרת ב” מלכנו, גיחה את דיוגנו לספרו של היום גורי „דפים ירושלמיים”, אשר הטיבה נכבדת ממנו מקדשת לרשמים והווייטה פרי השתתפותו של המחבר במלחמת ירושלים.

ב„דפים ירושלמיים” שלו מינס היום גורי את רשימותיו, שראו אור על דפי „למרחב” בתקופת של למעלה מעל שנים, במריתן של רשימות אלה יש הרבה יותר מאשר כחיבה עתונאית גרידא ו” חשים אנו בהן ביסוי אישי מובהק ובושר ציור ורישום נאמן, דרכן של רשימות עיתונאיות שהארצי והחלף כאמין אותן יוסות הן לשנתו של אירוע, כל עוד דובר ורא אל התעניינותו האקטואלית של הקורא. מכאן אף ערכו, לרוב, של רשימות אלה כשיקוף מציאות מסויימת ברווח בלבד ואך בהחה זה יש צידוק לקיומן. לא כן הדבר לגבי רבות מרשימותיו של היום גורי המתעלות אל מעבר לגבולות הצרים של שעת האירוע וטעמן של כמה וכמה מותן לא פג במח צית הזמן. אחרות כן הרשימות, התחמנות אמנם בחוחם האירועים האקטואליים, מצטיינות בשילוב של ציור ותגי עם תגובה על התח” רחשות בת”הזמן, כך למשל הר רשימה הקצרה „בלניות” מעוררת כך צפיה לפרק ציורי, פיוטי כמ” עם, אך מבצע למעשה הציורי נשקפת התגובה על עיוותי מציאותנו הפוליטית, היתה טאל לארצי, תזקפת אביב” נפלאה של אהבה ואמונה, אך משום”ה תצ” סרכנה תבלניות לסלוח לנו, אם נוסף להגעים את פנינו ולחזור כחובים על מלים מסויימות, נהיה רציניים, באביב הזה, בצד שגעונות

* היום גורי — דפים ירושלמיים, הוצאת הקיבוץ המאוחד, תשכ”ח.